

LSS – lagen om rätten att leva som andra

För dig som vill veta mer
om stöd och service för personer
med funktionsnedsättning

Innehåll

Så söker du hjälp	3
En lag om rätten att leva som andra	4
Socialtjänstlagen (SoL)	5
Kommunala habiliteringsteamet LSS	6
Rättigheter enligt 9§ LSS	7
Rättigheter enligt 10§ LSS	10
Rättigheter enligt 16§ LSS	11
Annan service och omsorg	12
Bostadsanpassningsbidrag	12
Hjälpmedel	13
Syn- och hörselombud	14
Kommunal färdtjänst/Riksfärdtjänst	15
Parkeringstillstånd för rörelsehindrade	16
Tandvårdsstöd	17
Anhörigstöd	18
Godman/Förvaltare	19
Tala om vad du tycker	20

Denna broschyr finns inläst.

Beställ den via Östersunds Bibliotek, Inläsningstjänst
063-14 40 33.

Tryckt: December 2016

Så söker du insatser

I den här broschyren kan du läsa om det stöd och den service som personer med funktionsnedsättning kan ha rätt att få av kommunen.

De flesta former av stöd som vi beskriver i den här broschyren är reglerade i LSS – Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Vill du veta mer eller ansöka om insats enligt LSS så ska du vända dig till en LSS-handläggare.

Ring kommunens kundcenter 063-14 30 00 och be att få prata med en LSS-handläggare.

Du kan också läsa mer om stöd och insatser enligt LSS På kommunens hemsida www.ostersund.se

En lag om rätten att leva som andra

LSS är en lag som talar om vilka rättigheter personer med funktionsnedsättning kan ha att få olika former av stöd.

Målet med lagen är att personer med funktionsnedsättning ska få stöd för att kunna vara delaktiga och jämlika i samhället och ha möjlighet att leva som andra.

Stödet ska ges med respekt för den enskildes rätt att själv bestämma över sitt liv och att få ha ett eget privatliv.

Kommunen ska ta hänsyn till den enskildes hela situation när man utformar olika sorters stöd som passar bäst för den enskilde.

För vem gäller LSS?

Personer som har något eller några av följande funktionsnedsättningar kan ha rätt till stöd enligt LSS:

- Personer med utvecklingsstörning och personer med autism och autismsliknande tillstånd.
- Personer som i vuxen ålder har fått en hjärnskada efter en olycka eller en sjukdom.
- Personer som har andra funktionsnedsättningar som är stora och ger betydande svårigheter i livet och som har stora behov av stöd eller service.

Vem kan söka insats med stöd av LSS?

- Personen själv
- Vårdnadshavare till personer under 15 år
- God man/förvaltare

Var får jag hjälp om jag inte omfattas av LSS?

Du som har en funktionsnedsättning men som inte omfattas av LSS kan få mer information om dina möjligheter till stöd på kommunens hemsida www.ostersund.se/aldre

Du kan också kontakta en biståndshandläggare. Ring kommunens kundcenter 063-14 30 00 och tala om var du bor. Växeln kopplar dig vidare till biståndshandläggaren för det område där du bor.

I broschyren "Hjälp hemma" finns information om stöd och hjälp för den som inte omfattas av LSS. Du kan få broschyren hemskickad om du ringer kommunens kundcenter. Broschyren finns också att ladda ner på kommunens hemsida.

Socialtjänstlagen (SoL)

En annan viktig lag som styr kommunens skyldigheter är socialtjänstlagen (SoL).

I broschyren "Hjälp hemma" kan du läsa mer om socialtjänstlagen.

Kommunala habiliteringsteamet LSS

För att få stöd från Kommunala habiliteringsteamet LSS behöver du först ett beslut från Biståndsenheten. Habiliteringsteamet verkställer bland annat insatsen råd och stöd för vuxna över 21 år.

Vid frågor som gäller råd och personligt stöd för barn och unga vänder man sig till regionens barn- och ungdomshabilitering. Det gäller exempelvis om man vill ha rådgivning av kurator, psykolog, arbetsterapeut eller sjukgymnast.

För frågor om barn och unga ring regionens växel 063-15 30 00

Du kan också få information på regionens hemsida www.regionjh.se

Rättigheter enligt 9§ LSS

Rådgivning och annat personligt stöd

Du kan ha rätt att få stöd av personer som har särskild kunskap om hur det är att leva med stora funktionsnedsättningar. Det kan vara kurator, psykolog, sjukgymnast.

Rådgivningen ska vara ett komplement till socialtjänst, rehabilitering och övrigt stöd som finns för att du ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Vuxna över 21 år i Östersunds kommun får expertstöd av habiliteringsteamet i kommunen. Barn och ungdomar får råd och stöd via regionen.

Personlig assistans

Med personlig assistans menas ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer. För att beviljas personlig assistans ska du ha omfattande behov av hjälp med de grundläggande behoven.

Med grundläggande behov menas behov av hjälp med;

- personlig hygien
- att klä på och av sig
- att äta
- att kommunicera med andra personer
- annan hjälp som kräver ingående kunskaper om funktionshindret.

Behöver du hjälp med de grundläggande behoven kan du även ha rätt till personlig assistans för andra kvalificerade personliga vardagsbehov, om de inte tillgodoses på något annat sätt.

Ansökan om personlig assistans görs till LSS-handläggare inom biståndsenheten. Handläggaren gör en individuell utredning och bedömning i varje ärende.

Har du behov av personlig assistans i mer än 20 timmar per vecka för de grundläggande behoven - och är under 65 år - kan du ha rätt till assistansersättning.

Ansökan görs då till Försäkringkassan

Ledsagarservice

Du som omfattas av LSS kan ha rätt till ledsagarservice. Målet med ledsagarservice är att bryta isoleringen för människor med funktionsnedsättning.

Med hjälp av ledsagarservice kan du få stöd vid kontakter utanför hemmet. Ledsagning kan exempelvis användas när du vill besöka vänner, delta i en aktivitet eller ta en promenad.

Kontaktperson

Du som omfattas av LSS kan ha rätt till kontaktperson. Kontaktpersonen ska fungera som en medmänniska (kompis).

Avlösarservice i hemmet

Avlösarservice betyder att en person kommer hem och tillfälligt tar hand om omvårdnaden av ett barn eller en vuxen. Avlösarservice är till för att ge föräldrar eller anhöriga avlösning och ökade möjligheter till egna aktiviteter.

Korttidsvistelse

Korttidsvistelse är en annan möjlighet för anhöriga att få avlösning. Det kan ordnas i en stödfamilj eller i ett korttidshem. Tanken med korttidsvistelse är att du som har en funktionsnedsättning ska få miljöombyte och avkoppling samtidigt som din familj kan få avlösning.

Korttidsvistelse kan du få regelbundet eller vid speciella tillfällen. I Östersunds kommun finns korttidshem för barn och ungdomar upp till man går ur gymnasiet. För vuxna kan det också finnas möjlighet till korttidsvistelse.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Skolbarn över tolv år kan få korttidstillsyn före och efter skolan och under skolloven. Vanligtvis är det fritidsklubbarna som ansvarar för korttidstillsynen.

Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom

Barn och ungdomar som inte kan bo hos sina föräldrar kan ha rätt att bo i en annan familj eller i en bostad med särskild service - som också kallas elevhem. Du som ska gå i skolan på annan ort kan ha rätt att bo på elevhem.

Bostad med särskild service eller särskilt anpassad bostad för vuxna

Bostad med särskild service för vuxna
kallas också för LSS-bostad i Östersunds kommun.
I en LSS-bostad ingår alltid personalstöd.

En LSS-bostad kan vara utformad på olika sätt.
Många LSS-bostäder är placerade i hyreshus.
Några är placerade i villor.
De flesta LSS-bostäder består av två rum och kök.

Läs mer på www.ostersund.se

Mer information finns också i broschyren "Bostad med särskild service för vuxna".
Den går att beställa via kommunens kundcenter 063-14 30 00.

Du kan också ha rätt att få en särskilt anpassad bostad av kommunen.
Kommunen anvisar då en bostad med viss anpassning
till speciella behov som du kan ha.
I särskilt anpassad bostad ingår inget personalstöd.

Daglig verksamhet

Är du i yrkesverksam ålder och omfattas av LSS
då kan du ha rätt till daglig verksamhet.

Östersunds kommun erbjuder daglig verksamhet.
De flesta som har daglig verksamhet
arbetar ute i olika företag eller i verksamheter inom kommunen

Läs mer på www.ostersund.se

Rättigheter enligt 10§ LSS

Individuell plan

För dig som har stöd från flera olika verksamheter inom kommunen och regionen kan det vara bra med en individuell plan. Den ska ge en god överblick över planerade och beslutade insatser.

Kommunen ska erbjuda dig en individuell plan. Du kan också själv begära en individuell plan enligt LSS. Kontakta i så fall din LSS-handläggare. Du kan själv föreslå den person som du vill ska göra planen med dig.

Rättigheter enligt 16§ LSS

Förhandsbesked

Om du vill flytta från en kommun till en annan har du rätt att få stöd i den nya kommunen.

Du söker förhandsbesked i den kommun dit du vill flytta. Din ansökan i den nya kommunen ska behandlas på samma sätt som om du redan bodde i kommunen.

Annan service och omsorg

Bostadsanpassningsbidrag

Bostadsanpassningsbidrag är ett kommunalt bidrag som du kan få om du har ett bestående eller långvarigt funktionshinder och behöver göra förändringar i din bostad.

Vem kan få bidrag?

Bidrag lämnas till dig som behöver bostadsanpassningen. Du har rätt till bidrag oavsett om du äger din bostad eller har en hyresrätt.

För anpassning av en hyres- eller bostadsrätt krävs fastighetsägarens medgivande.

Bostaden ska anpassas så att du kan komma in och ut ur bostaden, sova och vila, laga mat, sköta din hygien samt förflytta dig i och utanför bostaden.

Vad kan man få bidrag till?

Bidrag lämnas för bostadens fasta funktioner och för den bostad du bor i året runt.

Fasta funktioner är sådana som man normalt inte tar med sig vid en flytt exempelvis kök och badrum.

Exempel utomhus: Ramper, räcken och ledstänger, hårdgörning av gångväg

Exempel inomhus: Borttagning av trösklar, badrumsanpassning, breddning av dörrar.

Mer information om bostadsanpassning hittar du på kommunens hemsida www.ostersund.se

Vart vänder jag mig?

För mer information kontakta Kundcenter på 063-14 30 00

Hjälpmedel

Hjälpmedel är produkter som gör att funktionshindren blir mindre eller kanske till och med försvinner.

Hjälpmedel är till för att varje människa ska kunna klara sin vardag så självständigt som möjligt.

Hjälpmedelscentralen har ett grundsortiment av produkter som man lånar ut. Arbetsterapeuter, sjukgymnaster, distriktssköterskor, logopedier samt läkare är yrkesgrupper som kan prova ut och förskriva hjälpmedel.

Vart vänder jag mig?

För information vem du ska prata med kan du kontakta Kundcenter.

Du kan nå hjälpmedelscentralen via regionens växel 063-15 30 00

Vad kostar det?

De allra flesta av regionens och kommunens hjälpmedel är kostnadsfria för användaren.

Men för några hjälpmedel måste du betala en egenavgift.

Vissa hjälpmedel kan du köpa själv.

Hjälpmedelscentralen kan ge dig tips på firmor som säljer via postorder.

Syn- och hörselombud

Du som har en syn- eller hörselskada har rätt att få hjälp av ett syn- och hörselombud.

Ombudet arbetar för att underlätta din vardag.

Med stöd av ombudet ska det bli lättare för dig att klara vardagen och att leva ett så normalt, aktivt och självständigt liv som möjligt.

Ombudens uppgifter är att;

- fungera som en länk mellan dig och syncentral/hörselvård eller annan berörd instans exempelvis ögon- eller öronmottagning.
- göra hembesök och träna hanteringen av de hjälpmedel du fått utprovade.
- stimulera och uppmuntra dig att använda dina hjälpmedel.
- hålla regelbunden kontakt med dig och följa upp hur dina hjälpmedel fungerar. Det kan vara genom telefonsamtal eller hembesök beroende på dina egna behov.
- fungera som sakkunnig när det gäller enklare service av hjälpmedel och enklare installationer.
- utföra enklare hjälpmedelsservice och felsökning.
- ge nödvändig information till övrig personal exempelvis hemtjänsten så att de har kunskap om dina speciella behov.
- informera dig och annan personal om kommunal service och intresseorganisationer som du kan ha nytta av. Det gäller exempelvis bibliotek, taltidningsverksamhet och hörslingor samt Synskadades riksförbund (SRF) och Hörselskadades riksförbund (HRF).

Vart vänder jag mig?

Kontakta Östersunds kommun kundcenter på telefon 063-14 30 00

Vad kostar det?

Syn- och hörselombudens besök kostar inget.

Kommunal färdtjänst/Riksfärdtjänst

Vissa människor med funktionsnedsättning kan ha svårt att åka buss eller vanlig bil. Därför finns kommunens färdtjänst.

Hos färdtjänst finns minibussar som är speciellt anpassade för rullstol eller andra hjälpmedel.

Meningen är att du ska kunna leva ett vanligt liv.

Du ska kunna handla och hälsa på vänner.

Med färdtjänst kan du få skjuts från dörr till dörr.

Kommunal färdtjänst gäller för resor inom Östersunds kommun.

Riksfärdtjänst gäller för resor som du behöver göra utanför kommungränsen men inom Sverige.

Vart vänder jag mig?

För att få använda färdtjänst behöver du ansöka om särskilt tillstånd.

En handläggare utreder och beslutar om färdtjänst.

Ring Kundcenter 063-14 30 00.

Mer information om färdtjänst för alla åldrar finns på kommunens hemsida www.ostersund.se

Vad kostar det?

Aktuella avgifter finns på kommunens hemsida www.ostersund.se

Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Parkeringstillstånd för rörelsehindrade ger dig rätt att parkera på parkeringsplatser som är reserverade för rörelsehindrade.

Vem kan få parkeringstillstånd?

- Rörelsehindrade som själva kör fordonet.
- Rörelsehindrade som är passagerare och som regelbundet behöver hjälp av föraren utanför fordonet.

Vart vänder jag mig?

Ring Kundcenter 063-14 30 00.

Tandvårdsstöd

God munhälsa är en fråga om livskvalitet.

Den som är långvarigt sjuk eller har andra funktionsnedsättningar kan i vissa fall erbjudas möjligheten att tandvårdspersonal kommer hem till bostaden och undersöker tänder och mun.

Det är regionen som ansvarar för den uppsökande verksamheten. Kommunerna ansvarar för att informera och att bedöma vilka som har rätt till tandvårdsstöd.

Du som har rätt till tandvårdsstöd får en gratis munhälsobedömning i hemmet en gång per år.

Vid munhälsobedömningen ska någon ansvarig vårdpersonal eller anhörig finnas med. Personalen/den anhörige ska kunna ge viktig information om personens allmänstatus, speciella problem och dagliga munvård.

Det är vanligtvis en tandhygienist som gör munhälsobedömningen. Tandhygienisten bedömer om det krävs nödvändig tandvård.

Vilken tandvård som blir aktuell beror på allmäntillstånd, tandhälsa och möjlighet att orka med behandlingen. Huvudregeln är att man ska kunna tugga och äta utan att uppleva smärta.

Det är valfritt om man vill gå till folktandvården eller privattandläkare. Men måste kunna visa upp intyg för att få den avgift som gäller för tandvårdsstöd.

Vart vänder jag mig?

För mer information kontakta Region Jämtland Härjedalen
Beställarenhetens telefon: 063 - 14 76 19

Vad kostar det?

Munhälsobedömningen är gratis.

För besök på tandläkarmottagning betalar du samma avgift som för ett besök inom hälso- och sjukvården.

Avgiften räknas in i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Anhörigstöd

I socialtjänstlagen står att socialnämnden genom stöd och avlösning bör underlätta för den som vårdar närstående

I vårt samhälle finns det många människor som på olika sätt hjälper andra personer i deras vardag.

Anledningen till detta kan vara att personen inte klarar sin vardag på egen hand på grund av långvarig sjukdom, funktionsnedsättning eller hög ålder.

Människor som ger anhörigomsorg kan i sin tur ha behov av stöd från andra. Situationen kan annars bli alltför tung och påfrestande för den anhörige.

Anhörigstöd är olika insatser som syftar till att fysiskt, psykiskt och socialt underlätta för den anhörige.

Man skiljer på direkt stöd och indirekt stöd till anhörigvårdaren.

Direkt stöd kan vara;

- personligt stöd
- samtal
- anhöriggrupp
- "må-bra-aktiviteter"

Indirekt stöd kan vara;

- avlösning eller korttidsboende
- hemtjänst
- ekonomisk ersättning

Det indirekta stödet är ett bistånd som den du hjälper måste ansöka om.

Vart vänder jag mig?

Ring kommunens kundcenter 063-14 30 00.

Kundcenter kopplar dig vidare till anhörigkonsumenten eller till rätt LSS-handläggare eller biståndshandläggare .

Information om anhörigstöd och kontaktuppgifter till handläggare samt anhörigkonsulent hittar du också på kommunens hemsida www.ostersund.se

God man/Förvaltare

En vuxen person som inte kan ta tillvara sina rättigheter och inte själv kan ansöka om stöd och hjälp har rätt att få hjälp av en ersättare. Den personen kallas ställföreträdare.

Ställföreträdaren är en person som har rätt att föra en annan persons talan. En ställföreträdare kan vara en person med giltig fullmakt. Det kan också vara en utsedd god man eller förvaltare.

Om det ingår i ställföreträdarens uppdrag att ta tillvara den andre personens rätt, så kan ställföreträdaren ansöka om stöd och hjälp.

Ansökan om god man eller förvaltare kan göras av:

- personen själv
- make eller sambo
- närmaste släktingar
- överförmyndaren

Mer information om god man/förvaltare hittar du på kommunens hemsida www.ostersund.se

Vart vänder jag mig?

För mer information om god man och förvaltare kontakta Kundcenter 063-14 30 00.

Tala om vad du tycker

Vi vill gärna veta vad du tycker om de insatser vi utför och det bemötande vi ger inom Östersunds kommun. Både synpunkter, klagomål och beröm är värdefull information för oss så att vi kan förbättra verksamheten.

Vart vänder jag mig?

Du kan välja att skriva ned dina synpunkter på blanketten "Synpunktshanteringen". Den finns ute i kommunens verksamheter.

Du kan be om en blankett när du talar med din handläggare, stödpersonal eller annan personal i kommunen.

Du kan också hämta blanketten hos Kundcenter på Rådhuset.

Du kan även lämna dina synpunkter via kommunens hemsida www.ostersund.se

Vill du lämna synpunkter muntligt så går det också bra att göra det.

Du kan antingen ringa till kommunens kundcenter eller prata med personal du träffar.